عنوان: هوش مصنوعی و خودکارآمدی دانشجویان علوم پزشکی: آیا برای استفاده از آن آماده‌ایم؟

نویسندگان:

زهرا سلطانی نژاد[۱]، حکیمه سابقی[۲*]، ابوالفضل وقار سیدین[۳]، ایوب غلامی[۴]

[۱] کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران

[۲] دانشیار، دانشکده پرستاری و مامایی، مرکز تحقیقات سلامت سالمندان، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران

[۳] استاد، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران

[۴] کارشناسی ارشد پرستاری، خدمات فوریت‌های پزشکی، مرکز مدیریت فوریت‌ها و بلایا، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

مقدمه: "آمادگی" یک جزء ضروری فرآیند یادگیری در نظر گرفته می‌شود. هرچقدر آمادگی بکارگیری یک فناوری جدید در آموزش بیشتر باشد، احتمال اثربخشی آن نیز افزایش می‌یابد. طی دهه‌های اخیر هوش مصنوعی به طور قابل توجهی بر فرایند یادگیری دانشجویان تاثیر گذاشته است. با این وجود مطالعات اقدامات بیشتری را به منظور ارتقای آمادگی بکارگیری هوش مصنوعی برای دانشجویان لازم دانسته است. لذا با توجه به ضرورت بررسی سطح آمادگی بکارگیری هوش مصنوعی در عرصه ورود آن به حیطه‌ی آموزش علوم پزشکی، در این مطالعه به بررسی سطح آمادگی استفاده از هوش‌مصنوعی و ارتباط آن با خودکارآمدی تحصیلی در دانشجویان علوم پزشکی بیرجند در سال ۱۴۰۴ پرداختیم.

روش‌کار: پژوهش حاضر یک مطالعه مقطعی از نوع همبستگی است که پس از اخذ کد اخلاق از کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه علوم پزشکی بیرجند اجرا گردید. در این مطالعه ۳۱۶ نفر از دانشجویان رشته‌های مختلف دانشگاه علوم پزشکی بیرجند به روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای وارد مطالعه شدند. به منظور جمع‌آوری داده از پرسشنامه‌های: اطلاعات دموگرافیک، آمادگی استفاده از هوش مصنوعی (MAIRS) و باورهای خودکارآمدی تحصیلی (ASEBQ)استفاده شد .داده‌ها با استفاده از SPSS V.26 و با آمار توصیفی(تعیین فراوانی، میانگین و انحراف استاندارد) و تحلیلی (اسپیرمن و کروسکال‌والیس) در سطح معنی‌داری ۰.۰۵ آنالیز گردید.

نتایج: میانگین سن و معدل شرکت‌کنندگان به ترتیب ۱.۹۷ ± ۲۱.۲۷ ، ۱.۳۶± ۱۶.۶۷ بود. میانگین نمره آمادگی بکارگیری هوش مصنوعی و خودکارآمدی تحصیلی در هر رشته و مقطع تحصیلی مورد مطالعه در جدول مقابل ارائه شده است. همبستگی خطی مثبت و معنی‌داری بین آمادگی بکارگیری هوش مصنوعی با خودکارآمدی تحصیلی (۰.۲۸۳= r ، P_{VALUE}<۰.۰۰۱) وجود داشت.

متغیر	N(%)	آمادگی بکارگیری AI		خودکارآمدی تحصیلی	
		Mean±SD	P_{Value}^	Mean±SD	P_{Value}^
رشته تحصیلی پرستاری	109(34.5)	73.34±12.89	0.459	193.28±40.49	0.844
پزشکی	97(30.7)	74.71±11.55		181.63±52.46	
دندان پزشکی	13(4.1)	70.69±16.65		199.30±27.28	
داروسازی	8(2.5)	62.75±12.16		180.25±46.80	
فوریت پزشکی	28(8.9)	74.03±13.87		186.60±54.64	
مامایی	9(2.8)	73.33±11.54		191.77±40.57	
بهداشت	29(9.2)	74.83±14.02		181.65±50.21	
هوشبری	23(7.3)	71.73±18.03		189.21±43.42	

نتیجه گیری: سطح آمادگی بکارگیری هوش مصنوعی در دانشجویان علوم پزشکی بیرجند بیشتر از حد متوسط می‌باشد. همچنین یافته‌های مطالعه حاضر نشان داد که خودکارآمدی تحصیلی دانشجویان می‌تواند بر آمادگی بکارگیری هوش مصنوعی تاثیر گذارد. با توجه به اینکه آمادگی بکارگیری این فناوری جهت کسب بیشترین موفقیت در عرصه‌ی فناوری حاضر، حائز اهمیت است؛ انجام مطالعاتی جهت تایید یافته‌های این پژوهش توصیه می‌گردد. همچنین ارزیابی تاثیر عوامل دیگر بر این آمادگی به منظور ایجاد نگرش جامع‌تر ضروریست.

***نویسنده مسئول**: دکتر حکیمه سابقی

دانشیار، دانشکده پرستاری و مامایی، مرکز تحقیقات سلامت سالمندان، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران hakimeh.sabeghi@gmail.com